

Baerne

In dit nummer o.a.:

- 🏠 In Memoriam: Frans Keesing (1940-2020)
- 🏠 50 jaar busvervoer Tensen in Baarn
- 🏠 Volksuniversiteit Baarn 75 jaar

Hét ware huis

Van Berkum Makelaars

Van Berkum Makelaars bv | Makelaars in en taxateurs van onroerende zaken
Nieuw Baarnstraat 93 Postbus 135 3740 AC Baarn | Lid NVM Wonen - BOG
telefoon (035) 541 84 45 | info@vanberkummakelaars.nl

VAN DE VOORZITTER

Ik weet niet hoe het u vergaat, maar ik ervaar de coronaperiode als een bijzonder tijdsge-richt, waarop we later in historische zin nog veel zullen reflecteren. Het 'blijf thuis' heeft ertoe geleid dat al onze publieksactiviteiten sinds vrijdag 13 maart jl. zijn stopgezet. Naast de sluiting van de Oudheidkamer voor het publiek, zitten ook de vrijwilligers al vanaf half maart thuis op de bank. Wel worden zo mogelijk bepaalde activiteiten thuis verricht.

De Algemene Ledenvergadering in maart is geannuleerd, evenals de lezing begin april in het kader van de bevrijding van Baarn 75 jaar geleden. Op het moment dat ik dit schrijf (29 april) is het nog niet bekend wanneer de coronamaatregelen worden versoepeld. Wij volgen natuurlijk de voorschriften en adviezen van de Rijksoverheid.

De enige vrijwilligers wiens werk van de afgelopen tijd in de openbaarheid valt te bekijken, zijn de redactieleden van ons tijdschrift *Baerne*. Het resultaat van deze werkzaamheden ligt in uw handen. Als vanouds vol met boeiende artikelen.

Doevig nieuws bereikte ons 21 maart jl.: Frans-Jaap Keesing, een actieve en markante vrijwilliger, was ons ontvallen! In de archiefkamer laat hij een lege plek achter. Elders in dit blad leest u een op persoonlijke titel door Lisette Kuizinga geschreven in memoriam. Frans was een aimabel mens en een uitermate toegewijde vrijwilliger. Wij gedenken Frans dan ook met eerbied en respect.

Gelukkig was er in de afgelopen periode ook positief nieuws. Twee van onze vrijwilligers, Lisette Kuizinga en Jan van der Laan zijn bij de jaarlijkse lintjesregen door de koning benoemd tot lid in de Orde van Oranje Nassau. Vanaf deze plek wil ik ze nogmaals feliciteren met deze maatschappelijke waardering voor hun jarenlange inzet als vrijwilliger.

Tot slot: in dit tijdschrift vindt u de aankondiging voor onze excursie die dit jaar naar Oosterbeek gaat. Op zaterdag 3 oktober a.s. bezoeken we het Airborne museum en de Airborne begraafplaats. Ik vertrouw erop dat het coronavirus dan goeddeels is uitgeraasd en wij - eventueel met voorzorgsmaatregelen - een mooie en leerzame dag zullen hebben.

Hartelijke groet,
Jan Baerends

INHOUD

Van de voorzitter	33
In memoriam: Frans Keesing (1940-2020)	34
50 jaar busvervoer Tensen in Baarn	35
Excursie Airborne	43
Volksuniversiteit Baarn 75 jaar	46
Aanwinsten eerste kwartaal 2020	55
Geboren, getogen: Martin Hoogendoorn	58
Voorverkoop: <i>Baarnsche Boeren & Families</i>	62
Colofon/agenda	64

Foto omslag: Frans Keesing op zijn vaste stek in de Oudheidkamer (coll. HKB).

IN MEMORIAM: FRANS KEESING (1940-2020)

Frans, hoe moeten we verder zonder jou?

In 2009 maakten wij kennis met elkaar toen ik als vrijwilliger toetrad tot de werkgroep Oudheidkamer. Je bleek een jaar eerder in het archief van de Oudheidkamer te zijn begonnen. Eerst werkte je nog samen met enkele andere vrijwilligers, maar al gauw was duidelijk dat jij kapitein op het 'archiefschip' wilde en kon zijn.

Je verving de oude archiefmappen en -dozen door zuurvrije exemplaren;

Je breidde de index uit en zorgde dat de dozen correct gelabeld werden;

Je knipte de kranten en zorgde dat de artikelen op onderwerp in de betreffende archiefdozen werden opgeborgen;

De door bedrijven en/of particulieren aangeboden archieven werden door jou uitgezocht en verwerkt in het HKB-archief;

Ook zorgde je dat het verenigingsarchief up-to-date bleef.

In tien jaar tijd besloeg het archief het dubbele aantal kasten. Kortom, je was zeer gedreven en hebt het archief van de Historische Kring Baerne zeer professioneel beheerd.

Naast je activiteiten als archivaris, was je de vaste bartender tijdens recepties en de opening van nieuwe exposities. Dit alles op voorwaarde dat je niet op reis was. Want dat was ook je lust en je leven: op reis met bus of boot. Wij vrijwilligers vroegen je geregeld als grapje: 'Wanneer ben je niet op reis om even bij de OHK in het archief te werken?'. Een andere voorwaarde was dat er voldoende lekkere koekjes in de trommeltjes zaten. 's Zaterdag controleerde je in mijn AH-kar of de goede koekjes wel waren ingeslagen.

In verband met het covid-19-virus was de OHK de week voor je overlijden op slot gegaan. Om toch te kunnen knippen vroeg je mij om de Baarnsche Couranten op zaterdag bij de AH over te dragen. Je afspraakbriefje lag naast je ontbijtbord, maar we hebben elkaar niet meer gezien. De nacht van vrijdag of zaterdag heb je je laatste reis gemaakt.

Frans was niet alleen een harde werker maar ook een goede collega. Je kon altijd op hem rekenen. Hij was een onmisbare schakel in een hecht team van vrijwilligers.

Het leven loopt zoals het loopt. Het is, zoals het is. We zullen op zoek moeten naar een nieuwe archivaris, maar Frans en zijn inzet voor de Historische Kring Baerne en voor zijn medevrijwilligers zullen we heel erg missen.

Frans, een laatste groet,
Lisette Kuizinga

50 JAAR BUSVERVOER TENSEN IN BAARN

In 2020 is het 40 jaar geleden dat de robijnrode Tensenbussen uit het straatbeeld van Baarn zijn verdwenen. Gedurende 50 jaar werd met deze goed herkenbare bussen het openbaar vervoer in Baarn en omgeving verzorgd. Een periode met veel bijzondere momenten, met *ups* en *downs*, met voor- en tegenspoed. Als kleine particuliere streekvervoerder was het niet altijd even makkelijk om het vervoer te verzorgen en het hoofd te bieden aan de overnamedrang door grote busmaatschappijen die eigendom waren van de overheid. Een overheid die gedurende de gehele geschiedenis van het openbaar vervoer een grote vinger in de pap had, al was het maar door het afgeven van de benodigde vergunningen, voor zowel de lijndiensten als de touringcarsector. In dit artikel kijken we terug op het 50-jarig bestaan van busmaatschappij Tensen uit Soest en haar rol binnen en vanuit Baarn.

door René van Hal

Wat er aan vooraf ging

Al in 1874 werd in Baarn een station in gebruik genomen aan de nieuwe spoorverbinding tussen Amsterdam en Amersfoort, de zogenaamde Gooilijn, aangelegd onder de verantwoordelijkheid van de Hollandsche IJzeren Spoorweg-Maatschappij (HIJSM of HSM). Voor de inwoners van Baarn een mogelijkheid om interlokaal te gaan reizen. Ook inwoners vanuit Soest konden hier gebruik

van maken, zij kwamen dan vaak lopend vanuit Soest naar dit station bij het Amaliapark. Vanaf 1895 kon hiervoor ook gebruik worden gemaakt van de paardentram, die een verbinding onderhield tussen station Baarn - langs Paleis Soestdijk, hotel Trier, Nieuwerhoek en via de Rijksstraatweg verder tot aan de Oude Kerk - en de remise van de paardentram aan de Torenstraat. In 1898 werd het spoorweganet uitgebreid met een nieuwe verbinding

1922-1924: De wagon van de paardentram getrokken door een T-fordje (coll. HKB).

tussen Utrecht (via Soest) en Baarn, de zogenaamde Stichtse Lijn. Omdat deze spoorlijn is aangelegd door de Nederlandsche Centraal-Spoorweg-Maatschappij (NCS) had deze trein nog geen eindpunt op het toen al bestaande station Baarn, en werd er een eigen eindstation (buurtstation) gebouwd. Thans is dit station in gebruik als restaurant De Generaal. HIJSM gaf namelijk geen toestemming aan NCS om het station aan de noordzijde van het spoor te gebruiken. Pas nadat beide spoorwegmaatschappijen opgingen in de Nederlandse Spoorwegen (NS) en het spoor in 1948 geëlektrificeerd werd, kreeg de Stichtse Lijn het eerste station Baarn als eindpunt.

Deze nieuwe treinverbinding van de NCS betekende wel dat het vervoer per paardentram tussen Soest en Baarn sterk terugliep en de exploitatie onder druk kwam te staan. Toch wilde de NCS deze paardentramverbinding niet op-

heffen en nam de exploitatie ervan zelfs vanaf 1900 over. Maar dit bleek niet voor lang, want in 1915 kwam het in handen van de gemeente Soest die het Gemeentelijk Trambedrijf Soest oprichtte. De frequentie van de ritten werd opgevoerd naar zo'n 12 per dag v.v. In 1922 werden de paarden vervangen door T-Fords en twee jaar later werd deze 'paardentramverbinding' zelfs helemaal opgeheven, toen de firma Johan van Geerenstein bussen ging inzetten voor het personenvervoer tussen Soest en Baarn. Daarmee was deze verbinding gepri-vatiseerd en had je voor 40 cent een retourtje Baarn-Amersfoort.

Ook in die tijd had de vervoerder een vergunning nodig, die door de provincie moest worden afgegeven. Al eerder was Van Geerenstein gestart met een busverbinding tussen Soest en Amersfoort. Met de overname van de voormalige paardentramverbinding kon een nieuwe

Omtrent 1935: Lijndienstbus Baarn-Amersfoort met chauffeur (coll. Prentenkabinet Soest).

route tussen Baarn via Soest naar Amersfoort geïntroduceerd worden. Deze route werd gereden met zogenaamde omnibussen en tot de Tweede Wereldoorlog hadden deze een capaciteit van maximaal 34 zitplaatsen.

Eind jaren 1920 vestigt de heer W.C. Tensen zich in Soest, nadat hij een vermogen had verdiend tijdens zijn verblijf in Amerika. Hij had daar een boerderij/ranch met paarden gehad. Uit verhalen was van W.C. (Bill) Tensen bekend dat hij zelfs de wildste paarden wist te trainen. Hij verbond zich aan busonderneming Van Geerenstein en voerde de directie. De heer Joh. van Geerenstein verkocht in 1930 zijn onderneming aan Tensen, en verhuisde zelf naar Apeldoorn waar hij een touringcarbedrijf startte. Vanaf dat moment gaat de Soester busonderneming verder onder de naam W.C. Tensen en de bussen kregen direct de herkenbare robijnrode kleur.

Periode 1930-1945: de opbouw

De frequentie van de buslijn Baarn-Amersfoort kwam uit op 15 ritten v.v. doordeweeks en in het weekend enkele ritten minder. Die dienstregeling was afgestemd op de vertrek- en aankomsttijden van de treinen in Baarn (en ook van de treinen in Amersfoort).

Vanaf 1933 werd er door Tensen een nieuwe buslijn geopend tussen Soestdijk en Soesterberg, zodat vanuit Baarn in Soest (bijvoorbeeld op Nieuwerhoek) kon worden overstapt op deze route. In Soesterberg was er de mogelijkheid om vervolgens weer over te stappen op een route naar Utrecht die door de NBM werd gereden.

In de jaren '30 werd er ondanks de crisisjaren veel geïnvesteerd in nieuwe bussen met voor die tijd natuurlijk die kenmerkende neus waar-

onder de motor zat. Tot vlak na de oorlog werd gereden op benzine, pas daarna reden de bussen op diesel. Tensen had al vroeg gekozen voor VOLVO-motoren, wat het bedrijf tot het einde van het bestaan heeft volgehouden en waarmee het redelijk uniek was in Nederland. Het waren betrouwbare motoren en doordat deskundig personeel zelf het regulier en groot onderhoud verzorgde, had de onderneming weinig last van uitval. Tensen koos trouwens al snel voor een combinatie van lijndienstvervoer en touringcarvervoer. Bekend waren de dagtochten die werden georganiseerd naar bijzondere evenementen of bijzondere plaatsen. Voor een dagtocht naar Valkenburg of Westerbouwing bij Arnhem (een bekende toeristische plek in die tijd) betaalde je in de jaren '30 f 4,50. Ook vanuit Baarn werd daarvan volop gebruik gemaakt.

Vanaf 1939 kreeg ook Tensen te maken met de gevolgen van de oorlog in Europa. Bussen werden gevorderd, waardoor de totale buscapaciteit afnam, maar ook voertuigonderdelen en brandstof waren niet zo makkelijk meer te verkrijgen. Alle middelen werden ingezet om de lijndiensten in stand te houden. Toch ontkwam ook Tensen niet aan het aanpassen van de dienstregeling. Enkele bussen moesten daarbij wel worden omgebouwd om ze onafhankelijk te maken van de conventionele brandstof. Er werd een systeem van niet-gecomprimeerd lichtgas toegepast om de bussen te laten rijden. Daartoe werd een grote gasballon meegenomen (als aanhanger of op het dak geplaatst). De omvang van een dergelijke ballon was net genoeg om de route Amersfoort-Baarn te kunnen rijden. Het vullen van de ballon kostte zo'n 20 minuten waarna de volgende rit weer kon worden gemaakt.

Vlak na de oorlog een Tensenbus links bij station Baarn (coll. HVS).

Naast de busdienst van Tensen was er vanaf 1931 ook vanuit Baarn een busverbinding met Bunschoten-Spakenburg. Deze werd verzorgd door de Spakenburgse busonderneming J. Dijkhuizen.

Periode 1945-1955: herstel gevolgen van de oorlog

Het door de oorlogsperiode gehavende wagenpark moest na de oorlog op peil worden gebracht. Vanaf 1946 werd de dienstregeling alweer op het vooroorlogse niveau geboden. Dit ging nog even ten koste van het touringcar- en groepsvervoer, omdat Tensen alle beschikbare capaciteit voor de lijndiensten moest inzetten. De frequenties van verschillende lijnen werden in de loop van de jaren verhoogd, waarbij ook de lijn van Soestdijk-Soesterberg naar Baarn werd doorgetrokken zodat overstappen niet meer nodig was.

Om de strijd aan te binden met de grotere busondernemingen (vaak van de overheid) werd een samenwerking met andere particuliere vervoerbedrijven aangegaan: de Eerste Stichtse Vervoer Ondernemingen (SVO), later

opgegaan in de Stichting Coördinatie Autovervoer Personen (CAP). Van die organisatie maakte ook de Spakenburgse busonderneming J. Dijkhuizen deel uit, die dan nog steeds de route Baarn-Bunschoten viceversa verzorgt. De buslijnen krijgen nummers: 37 voor de lijn Baarn-Amersfoort en 38 voor de lijn Baarn-Soesterberg. Er wordt ook vanaf Baarn een nieuwe lijn nummer met 39 in gebruik genomen, deze rijdt de route Baarn -Hooge Vuursche-Lage Vuursche-Pijnenburg-Heesoest (Eikenlaan). Het aantal ritten per dag is weliswaar beperkt, maar het geeft wel antwoord op een dringend verzoek vanuit de gemeenschap in Lage Vuursche om op het openbaar vervoer aangesloten te worden. De gemeente Baarn had daarvoor de nodige druk bij Tensen uitgeoefend.

De samenwerking tussen de particuliere busmaatschappijen kwam niet alleen tot uitdrukking door een speciaal CAP-bordje aan te brengen aan de bushaltes, maar ook door de gezamenlijke uitgave van boekjes met de dienstregelingen en het aanbieden van ge-

(coll. HVS)

1956: NBM en Tensen bij station Baarn na samenwerking op de rit Baarn-Utrecht (foto: Jos Voerman).

zamenlijke dagkaarten voor bepaalde gebieden. Er bestonden verder wisselende samenwerkingsverbanden, zoals met bedrijven als Nefkens Amersfoort en de NBM, die niet bij de CAP waren aangesloten.

Het busvervoer van Tensen onderscheidde zich van andere ondernemingen door de aanwezigheid van conducteurs op de lijnen. Het is nog steeds een tijd waarin de busbedrijven niet gesubsidieerd werden en ze met moeite de exploitatie rond kunnen krijgen. Op de inzet van conducteurs werd als eerste door veel vervoerders bezuinigd. Alleen Tensen stelde dit nog even uit. Enerzijds om tijdens de spits de dienstregeling te halen (het werd steeds drukker op de weg), anderzijds als extra mogelijkheid om de relatie met de passagiers te versterken. De conducteur had namelijk altijd wel tijd voor een praatje tijdens de ritten.

Periode 1955-1960: heroriëntatie

Een verdere samenwerking met de NBM zorgt er vanaf 1955 voor dat de route Baarn-Soesterberg (lijn 37) werd verlengd naar Utrecht. Tensen en de NBM verzorgden afwisselend deze route. Daardoor verschenen in Baarn ook NBM-bussen op het Stationsplein. Tegelijkertijd werd de route van Amersfoort-Baarn verlengd naar Hilversum en omgenummerd naar lijn 10. Als gevolg van deze samenwerking moesten lijnen een ander nummer krijgen om te voorkomen dat voor verschillende lijnen dezelfde nummers werden gebruikt in de regio.

Doordat de NBM de buslijn Hilversum-Lage Vuursche-Zeist opende, kwam de lijndienst vanaf Baarn via Lage Vuursche naar Pijnenburg en Hees te vervallen. Daarvoor in de plaats kwamen wel twee nieuwe lijnen, te weten

lijn 11 van Baarn-Soestdijk-Soest-Zuid-Hees v.v. en lijn 13 Baarn-Soestdijk (Nieuwerhoek)-Pijnenburg v.v. met een overstapmogelijk voor de buslijn Hilversum-Lage Vuursche-Zeist.

Het station Baarn was daarmee een busknooppunt geworden voor de regio en het Stationsplein werd daarop aangepast om de verschillende lijnen een eigen, voor de passagiers herkenbare, opstaptelek te kunnen geven. Op de bussen zelf worden nu naast de eindbestemming ook de lijnummers opgenomen. In de eerste jaren maakt men nog wel eens gebruik van een bordje linksachter de voorruit.

Lijn 13 van Baarn naar Pijnenburg bleek een

1971: NBM en Tensen bij station Baarn (coll. Hovestad-Tensen).

uiterst zwakke verbinding en is na enkele jaren dan ook verloren gegaan, waarmee de overstapmogelijkheid vanuit Baarn naar Lage Vuursche bij de Ernst Sillem Hoeve kwam te vervallen. De samenwerking tussen Tensen en Dijkhuizen uit Spakenburg krijgt verder gestalte. Omdat Dijkhuizen uit godsdienstige overwegingen niet op zondag rijdt, vult Tensen dit gat - op aandringen van de Rijksinspectie - met de lijn Spakenburg-Amersfoort. Ook bij een tekort aan capaciteit worden bussen van Tensen op de lijnen van Dijkhuizen ingezet.

Uiteindelijk neemt Tensen busonderneming Dijkhuizen in 1959 over en verschijnen ook op de buslijn 37 Baarn-Spakenburg v.v. de rode bussen. De exploitatie van deze lijn is door de jaren heen nooit winstgevend geweest, maar verbond wel de plaatsen in de regio.

Periode 1960-1980: van bloei naar verkoop

De beginjaren '60 waren de bloeijaren van Tensen. Niemand kon toen bevroeden dat aan het eind van dat decennium overheidssteun onontbeerlijk zou worden. Door bij het vaststellen van de dienstregeling zo economisch mogelijk om te gaan met de inzet van de beschikbare lijnbussen, kan in 1962 een start gemaakt worden met een stadsdienst door Baarn. Vanaf het station Baarn wordt gereden naar de westelijk gelegen Diepenbrocklaan maar de rit kronkelt wel door het oostelijk gedeelte van Baarn. Deze route heen en terug wordt binnen 25 minuten gereden, waardoor de bus aansluitend weer op een andere lijn kan worden ingezet.

De landelijke wetgeving rondom dienst- en rusttijden, en de CAO-regelingen zorgden ervoor dat de kosten van het busvervoer stegen. Het gebruik van de bus nam tegelijkertijd af, omdat steeds meer mensen over een eigen auto beschikten. Dit is de reden dat de Rijksoverheid een subsidieregeling ontwikkelde om het busvervoer nog financieel mogelijk te maken. Volgens Tensen en andere kleine ondernemingen hadden die regelingen een willekeurig karakter, omdat de overheid van mening was dat de kleinere bedrijven zich beter konden laten overnemen door de grotere.

Voor de kleine particuliere ondernemingen zoals Tensen werd het steeds moeilijker om financieel gezond te blijven, temeer daar

ook de touringcarsector in de periode vanaf 1970 het moeilijker kreeg, en het groepsvervoer waar Tensen ook sterk in was terugliep. Verschillende particuliere busondernemingen worden successievelijk door de grote jongens overgenomen, waarmee ook een einde komt aan de samenwerking binnen de CAP.

Een laatste stap die de doodsteek betekende voor de kleine particuliere streekvervoerders was wel de invoering van de strippenkaart in 1980, waardoor Tensen voor het busvervoer volledig afhankelijk werd van landelijke afspraken over de verdeling van de opbrengsten. De kleine ondernemingen vonden dat ze onderbedeeld bleven. Dat alles leidde er uiteindelijk toe dat in 1979 de familie Tensen het onvermijdelijke maar wel moeilijke besluit nam om de onderneming aan de NS te verkopen, waar

mee het personeel baanzekerheid werd geboden. De chauffeurs en onderhoudsmedewerkers kregen een functie aangeboden bij de VAD dan wel Centraal Nederland. Verschillende chauffeurs, met name die van de touringcars, kozen ervoor om naar andere ondernemingen over te stappen als De Gooilander (later Beuk). Het vervoersgebied dat door Tensen werd verzorgd werd vanaf 1980 opgedeeld onder Centraal Nederland (CN), de opvolger van de NBM nadat deze gefuseerd was met Maarse & Kroon uit Aalsmeer en de Veluwe Autodienst (VAD) in Apeldoorn. Alle bussen gingen naar de VAD en kregen in de loop van 1980 de gele kleur. Voor Baarn betekende het dat zowel CN als de VAD vanaf station Baarn het busvervoer gingen verzorgen: CN richting Soest en Hilversum, de VAD richting Spakenburg.

1979: het laatste jaar met rode bussen op het Stationsplein in Baarn.

Hecht en warm familiebedrijf

Een periode van 50 jaar vervoer door de bus-sen van Tensen werd daarmee afgesloten. Een bijzondere periode zoals uit de vele reacties van de passagiers blijkt, omdat Tensen een familiebedrijf was waarbinnen de chauffeurs en conducteurs een integraal onderdeel vormden. Zij waren zeer klantvriendelijk ingesteld en een verzoek om tussen vaste haltes uit te mogen stappen werd veelal gehonoreerd. Omdat er veel vaste chauffeurs op de verschillende routes zaten, ontstond er ook een band die verder ging dan het zakelijke. Zij wisten wie met bepaalde routes meereden en wachtten dan ook wanneer een passagier op een laat moment kwam aanrennen. En de passagiers moesten ook niet verrast zijn wanneer de bus onderweg even stopte, zodat de chauffeur naar een toilet kon of een vers kopje koffie kon verorberen dat daar voor hem klaar stond.

De relatie tussen de familie Tensen en al haar medewerkers was warm. De familie was attent bij verjaardagen en andere bijzondere familiegebeurtenissen van haar personeel. Het is dan ook niet vreemd dat in het personeelsbestand veel familieleden zaten, zoals vader en zoon die allebei chauffeur waren. De onderlinge band tussen de chauffeurs was en is eigenlijk nog steeds goed. Tijdens de pauzes zocht men elkaar op, zoals in een ruimte van het VVV-kantoor op het Stationsplein in Baarn. Rob Tensen borrelde ook regelmatig met de chauffeurs in de garage aan het eind van de week om hun ervaringen te horen.

Als afsluiting nog een bijzondere gebeurtenis uit 1974 die niet in dit artikel mag ontbreken. Teun Renes reed met de bus richting station Baarn vanaf De Oranjeboom. Hij moest de altijd nog lastige overweg passeren. Half op

de overweg slaat de motor van de bus af en Teun krijgt die niet meer gestart. De dieseltank was leeg. Snel iedereen uit de bus. De langsrijdende trein, die natuurlijk volop in de remmen ging, raakt nog net de voorkant van de bus maar sleept deze niet mee. Geen slachtoffers. De schade bleef beperkt tot bus en trein. En de chauffeur werd sindsdien aangesproken als 'Teun Trein'.

De bus na de aanrijding in 1974 (coll. HVS).

Beeld

Tenzij anders vermeld, afkomstig uit de collectie van de familie Hovestad-Tensen.

Bronnen

Archief familie Tensen

Berichten uit de plaatselijke en regionale media

Archief Historische Vereniging Soest/Soesterberg (HVS).

EXCURSIE AIRBORNE OOSTERBEEK

Als de maatregelen inzake het coronavirus het toelaten, gaan we dit jaar naar Oosterbeek.

Zaterdag 3 oktober 2020 bezoeken we 's morgens het Airborne Museum. Door middel van foto's, teksten, objecten en audiovisueel materiaal ontdekken we in het museum wat de militairen en burgers in september 1944 tijdens de negen dagen durende Slag om Arnhem meemaakten. 's Middags bezoeken we onder leiding van een gids de indrukwekkende Airborne begraafplaats in Oosterbeek.

Programma

- 09.30 u Vertrek met de bus vanaf station Baarn (tegenover Amaliapark)
- 10.15 u Koffie met gebak bij restaurant Klein Hartenstein (90 m lopen naar het Airborne Museum)
- 11.00 u Introductie door een museummedewerker in de salon van het museum
- 11.30 u Zelfstandig bezoek van het museum
- 12.45 u Lunch restaurant Klein Hartenstein
- 14.00 u Met de bus naar de Airborne begraafplaats
- 14.15 u Rondleiding met gids
- 15.15 u Met bus naar restaurant Klein Hartenstein
- 15.30 u Afsluitend drankje
- 16.00 u Vertrek naar Baarn

Kosten

€ 55 per persoon (alles inbegrepen).
Verzoek: neem uw Museumjaarkaart mee!
De bespaarde toegangsprijs van het museum komt zo ten goede aan de HKB.

Aanmelding

Inschrijving is mogelijk **tot 5 september 2020** door betaling van € 55 p.p. naar NL55 INGB 0006 5891 13 t.n.v. Historische Kring Baerne o.v.v. Excursie 2020, het aantal deelnemers en uw telefoonnummer (belangrijk met het oog op het eventueel niet doorgaan van de excursie als gevolg van coronamaatregelen en/of onvoldoende belangstelling). Inschrijving vindt plaats op volgorde van binnenkomst van betaling.

Tot zaterdag 3 oktober!

Jan Baerends
M 0623 673 214

Douwe v.d. Meulen
T (035) 54 24 785

N.B. In verband met coronamaatregelen (indien van toepassing op 03-10-2020) is het mogelijk dat er twee bussen moeten rijden (20 personen per bus). Het aantal deelnemers wordt dan beperkt tot maximaal 40 personen.

Juwelier van Doorm

Brinkstraat 14-16 Baarn Tel: 035-5413107

Maurice Lacroix

Bruno Söhnle

Seiko

Pulsar

Breil

Danish Design

Tommy Hilfiger

Zinzi

Rosa di Luca

ZANDVOORTWEG 1A
3741 BA BAARN
TELEFOON: 035 541 2063

SCHILDERSBEDRIJF

u.d. Horst

NACHTEGAALLAAN 43 - 3741 WT BAARN

Welkom bij Eethuys-Cafe "De Generaal"

Eethuys-Cafe "De Generaal" is gesitueerd in het stijlvolle monumentale pand uit 1870 dat in haar oorspronkelijke functie jarenlang dienst heeft gedaan als station Baarn, inclusief wachtkamer voor de Koninklijke familie. Het restaurant grenst aan het populaire wandel- en fietsgebied het Baarnsche Bos en is gemakkelijk bereikbaar met de trein of de auto (parkeren gratis).

Dagelijks geopend

Eethuys-Cafe "De Generaal" is dagelijks geopend vanaf 10:00 uur. De keuken is vanaf 12:00 uur geopend, waarna het ook mogelijk is om uit de zeer gevarieerde menukaart te bestellen.

Groot terras

Het restaurant beschikt over twee ruime zalen en een groot terras. In de zomer is het mogelijk, zolang het weer het toelaat, om buiten te dineren. Reserveren is niet noodzakelijk maar wordt echter wel aangeraden.

Wij staan u gaarne telefonisch te woord voor verdere vragen of reserveringen Eethuys-Cafe "De Generaal", Lt. Generaal van Heutszlaan 5, 3743 JL Baarn - Tel: (035) 5421784.

VOLKSUNIVERSITEIT BAARN 75 JAAR

De Volksuniversiteit Baarn werd opgericht in 1945 en bestaat dit jaar dus 75 jaar. Waar in de wereld is de volksuniversiteit begonnen? Wie namen het initiatief en wat was hun doelstelling? Hoe begon de volksuniversiteit in Nederland? Hoe heeft deze instelling zich in Baarn ontwikkeld? En wat werd er allemaal georganiseerd?

door Frits Booy

Een allereerste initiatief

Halverwege de 19e eeuw maakte een aantal Engelse wetenschappers zich zorgen over *de verborgen tweedeling in de maatschappij*, namelijk tussen hen die veel weten en hen die bijna niets weten. Men vond dat onjuist en wilde dat de kennis en de ervaring van de universiteit gedeeld werden met het 'gewone volk'. Dat moest gebeuren in de vorm van een laagdrempelige onderwijsinstelling, maar dan zonder de druk van examens. Men noemde deze instelling *Community Colleges* en startte deze in de tweede helft van de 19e eeuw. Al snel volgden België, Denemarken en Duitsland het Engelse voorbeeld. In Nederland gebeurde dat nog niet, maar in die tijd probeerde hier de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen de gewone man een beter bestaan te bieden door middel van armenzorg, spaarbanken, leer- en leesboeken (ook voor de jeugd) en bibliotheken.

Nederlands initiatief in 1913

Prof.dr. Sebald Rudolf Steinmetz (1862-1940), ethnoloog, socioloog en sociograaf, was in het begin van de 20e eeuw door zijn werk in aanraking gekomen met het armoedige en afgestompte leven van fabrieksarbeiders. Hierdoor was hij zo getroffen, dat hij wilde proberen om deze arbeiders en anderen met weinig of

nauwelijks scholing - ongeacht hun politieke of religieuze achtergrond - te ontwikkelen. Een volksuniversiteit leek ook hem een goed middel om dat te bereiken. Hij richtte in 1913 in Amsterdam de eerste volksuniversiteit in ons land op, waarbij het hem vooral ging om kennisoverdracht. Steinmetz stelde een program-

Prof.dr. S.R. Steinmetz in 1919 (nl. wikipedia.org).

ma met verschillende cursussen en lezingen van niveau samen, waarmee de deelnemers hun leven zouden kunnen verrijken. Het was niet zijn bedoeling om vakopleidingen met afsluitende examens aan te bieden.

Het initiatief van Steinmetz was meteen een groot succes. Het eerste jaar waren in Amsterdam al 3000 cursisten die deelnamen aan 23 verschillende cursussen! Al snel daarna kwamen er afdelingen van de volksuniversiteit (VU) in Assen, Den Haag, Groningen, Rotterdam, Tilburg, Utrecht en Zwolle. Nu zijn er in heel Nederland ongeveer 90 vestigingen met duizenden cursisten.

Oprichting VU in Baarn

In Baarn werd pas in 1945 een afdeling opgericht, Volksuniversiteit Baarn (VUB) geheten. De eerste voorzitter was J. Beunk, docent boekhouden en handelswetenschappen aan Het Baarnsch Lyceum. Er werd bijna uitsluitend gewerkt met vrijwilligers. Van de activiteiten van de eerste twee jaren is helaas niets bekend. De programma's vanaf het cursusjaar 1947-1948 laten duidelijk zien dat de VUB elk jaar weer serieuze pogingen heeft gedaan om velen te ontwikkelen met lezingen (soms met 'lichtbeelden'), cursussen en muziek- en theateravonden, verzorgd door min of meer bekende deskundigen en artiesten. Uit de aangeboden programma's blijkt ook, dat men niet alleen eenvoudige arbeiders maar ook mensen met meer opleiding - zoals (meer) uitgebreid lager onderwijs - als doelgroep zag. Daarin zit een groot verschil met het initiatief uit 1913. Het seizoen werd jarenlang feestelijk geopend met een toneelvoorstelling of een concert in de aula van Het Baarnsch Lyceum en een enkele keer in de schouwburg Musis Sacrum. Ook

Jochem Beunk, de eerste voorzitter van de VUB (groenegr.af.nl).

werden er soms met een bus toneelvoorstellingen elders bezocht. De bijeenkomsten vonden in de beginjaren plaats in Het Baarnsch Lyceum of de Baarnsche Sociëteit.

In 1950 werd de VUB een stichting met als bestuursleden: J. Beunk (voorzitter), mw. C. van Nooten-Goedbloed (secretaris), J. Verbeek (penningmeester), A.J.M. van Breukelen, J. de Jonge, mw. M. van Klaveren, mw. J. Klijn-Best, H.J. Lijfering, dr. U. Schults, C.P.J. Simons en D. van der Stoep. Evenals Beunk waren Lijfering en Schults docenten aan Het Baarnsch Lyceum, die respectievelijk Frans, Nederlands en geschiedenis gaven. De administratie werd verzorgd door mej. A.J. van Dorp, Cantonlaan 7. Het bureau was gevestigd op Laanstraat 58 ('Drukkerij Bakker, linkerdeur').

Erste bekende programma's

Op 23 september 1947 werd het cursusjaar 1947-1948 geopend met een algemene vergadering in een lokaal van Het Baarnsch Lyceum, waarna een opvoering van Jan Weilands Marionettentheater in de aula plaatsvond. Er werden verder die winter - naast enkele cursussen - tien andersoortige avonden georganiseerd, namelijk acht lezingen, één muziekuitering en één voordracht.

De onderwerpen van de lezingen waren zeer verschillend: *Helderziendheid* door de bekende psycholoog dr. W.H.C. Tenhaeff; *Oude en nieuwe beeldhouwkunst* door graficus,

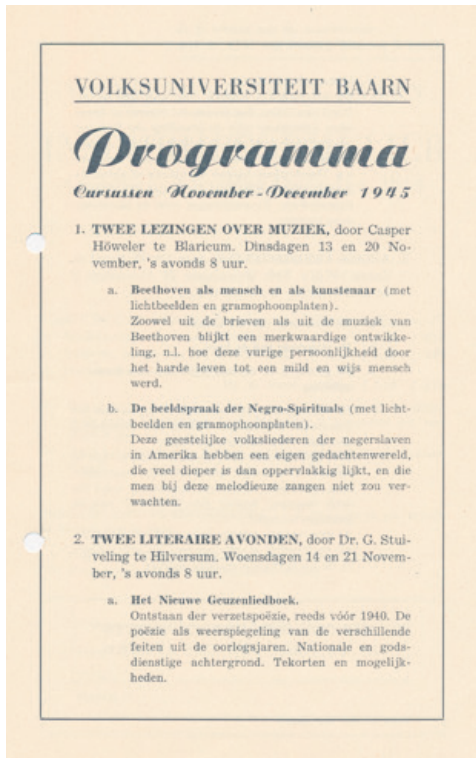
kunstschilder en museumdirecteur Otto van Tussenbroek; *Oude en nieuwe schilderkunst* ook door Van Tussenbroek; *De dichters Henriëtte en Adriaan Roland Holst* door letterkundige dr. A. Saalborn; *Diepzeeeonderzoek* door dr. H. Groot; *Het vliegwezen* (spreker niet vermeld); *Radar* door ir. H.T. Hylkema en *Walvisvaart* door dr. E.J. Slijper. Gezien deze onderwerpen, kun je je afvragen waarom de instelling zich *volksuniversiteit* noemde...

Avonden van heel andere aard waren een optreden van het viool- en pianoduo Miep van Hall en Max van Doorn en een voordracht van een verhaal uit de Russische literatuur door acteur Max Croiset. De cursussen waren ook zeer divers. Dr. H.A. Haantjes gaf vier avonden lang een cursus over het toneelstuk *Faust* van de beroemde Duitse dichter, filosoof en staatsman J.W. von Goethe. Voor beginners en gevorderden werden cursussen in Duits, Engels, Frans en Italiaans verzorgd en er werd een cursus aangekondigd over verbrandingsmotoren, voornamelijk van motorfietsen en auto's. Dat was wel héél iets anders!

De kosten

De programma's informeerden natuurlijk ook over de kosten. Bijvoorbeeld in 1947: passe-partout (abonnement voor alle avonden) à f 5,50 per persoon; toegangsbewijzen voor één of meer avonden, per avond: 23 sept. en 16 dec. f 1,75 voor leden, f 2,25 voor niet-leden of f 2,50 aan de zaal; andere avonden f 0,60 voor leden; f 0,80 voor niet-leden of f 1,- aan de zaal. Passe-partout en kaarten schriftelijk aan te vragen bij de administratrice, mej. A.J. van Dorp.

In 1974 lagen de prijzen vele malen hoger maar de cursussen duurden dan ook veel lan-

ger, bijvoorbeeld *Frans voor beginners* door mw. E. Cleyndert-Haverkate (20 lessen à f 85,-) of *Vrije expressie* door Monica Keijzer en Jan Broerze (12 lessen à f 75,-). Vanaf circa 1970 verschenen er in de programmaboekjes advertenties van de Baarnse middenstand.

Belangrijke wijzigingen

Voor het seizoen 1952-1953 werden belangrijke wijzigingen in het programma aangebracht. De 'daverende' begin- en slotbijeenkomsten en uiteraard de lezingenserie bleven gehandhaafd, maar de muziekavonden werden anders geprogrammeerd. Door het tegenvallende aantal belangstellenden leverden deze avonden namelijk telkens een verlies op. Door deze vanaf 1952 afzonderlijk te organiseren werd het mogelijk voor gegadigden om erop in te tekenen. Bij te weinig inschrijvingen gingen de muziekavonden niet door. Ook voor de tot dan toe matig bezochte filmvoorstellingen ging men intekenlijsten invoeren.

Voor het tweede trimester van 1952-1953 werden ook wijzigingen aangekondigd. *Ditmaal geen dure voorstellingen, opdat het passe-partout goedkoper kan zijn, zodat nu werkelijk niemand om de kosten moet verzuimen!* De avonden zouden vanaf dat trimester gehouden worden in hotel *Zeiler*. Het gebouw *Elim* in de Laanstraat, waar men eerst bijeenkwam, was door de trappen *voor allen bezwaarlijk en voor velen gevaarlijk*. Bovendien bood hotel *Zeiler* een ruime parterre.

De muziekavonden waren niet meer in deze serie opgenomen, omdat het bestuur gebleken was, dat de bezoekers van de concerten voor een groot deel anderen waren dan die van de lezingen. Hoewel het eerste concert *naar financiële consequenties heeft gehad,*

gaat het bestuur onverdroten voort. Het concert van het USO (Utrechtsch Symfonisch Orkest) was gelukkig een groot succes. Dit orkest zou daarna nog vaak bij de VUB te horen zijn, meestal in de Pauluskerk. Het optreden van pianist André Jurres en van het Nieuw Nederlands Strijkkwartet werd aangekondigd. Bij de lezingen van het seizoen 1952-1953 zaten weer - ook voor ons - bekende Nederlanders met nog steeds actuele onderwerpen zoals: *Of het met Europa gedaan is?* door prof.dr. J. Presser; *'De scharlaken stad'* door schrijfster Hella Haasse; *Het Nationale Park 'De Hoge Veluwe'* door natuurschrijver A.B. Wigman en *Van de Pharao's tot Picasso* door kunstschilder Maarten Krabbé (vader van auteur Tim Krabbé en acteur, regisseur en schilder Jeroen Krabbé).

Het programmablade eindigt nogal opvoedkundig:

Wordt lid van de V.U.B. - Neemt passe-partouts, dan zijn alle avonden gewaarborgd !

En denkt u er aan op tijd aanwezig te zijn !

Het eerste en het tweede trimester van het seizoen 1956-1957 begonnen met een cursus van drie avonden, gezien het vermoeden dat daarvoor veel belangstelling zou bestaan. Het ging om de cursus *Een kunsthistorische reis door Spanje* door mevrouw dr. H.E. 's Jacobs en de cursus *Een reis naar Egypte* door prof. dr. C.J. Bleeker. Een tweede wijziging was het bestuursbesluit om de leden het recht te geven om *enige malen een huisgenoot of kennis (geen V.U.-lid) te introduceren tegen betaling van het ledentarief voor de betreffende avond.*

Aantallen bezoekers

In het archief van de VUB zijn programmabladen van de seizoenen 1954-1955 en 1960-

1961 te vinden, waarop de aantallen bezoekers bij bijna alle avonden geschreven zijn. Dat levert de volgende bijzondere informatie op:

Seizoen 1954-1955

Blijfspel *Tartuffe* door toneelgroep De Plankeniers: 368 bezoekers; een ander niet genoemd toneelstuk door dezelfde groep: 273; 2 concerten van het USO: aantal niet vermeld; 1 concert van het USO-trio: aantal niet vermeld; 10 lezingen: gemiddeld 131; 3 filmavonden: gemiddeld 172; 1 voordrachtsavond: 195 belangstellenden, dat is heel veel voor zo'n avond. Het ging over het eerste gedeelte van het Johannes-Evangelie door W. Berkhemer. *De heer W. Berkhemer is voor onze V.U.-leden geen onbekende en velen hebben reeds genoten van zijn schitterende bijbelse voordrachten*, aldus de toelichting in het programma. 1954-1955 lijkt een topseizoen, want vijf jaar later waren er aanmerkelijk minder belangstellenden.

Seizoen 1960-1961

Twee concerten van het USO: 333 en 300; *De figuur van Charles Dickens* door Godfried Bomans: 125; 8 lezingen: gemiddeld 48 (waarvan één over *Amazonas, hel en paradijs*: 70); kamermuziek: gemiddeld 39; met de bus naar een toneelstuk van De Plankeniers in Bussum: 61. Betreffende de lezingen *Amazonas, hel en paradijs* door dr. A. Melchior en *Het Deltaplan* door dr.ir. F.P. Mesu was een inlegvel aan de 500 gedrukte programmaboekjes toegevoegd.

Een beleidsomgeving

Door de democratisering van het onderwijs, de uitbreiding van de vrije tijd en de opkomst van de televisie met (semi-)educatieve programma's in de jaren zestig en zeventig van de vorige eeuw lag educatie door instellingen

als de volksuniversiteit veel minder voor de hand. Daar komt bij dat tot dan toe voor het volgen van cursussen en lezingen een bepaald intellectueel niveau was vereist, waardoor de volksuniversiteit als elitair werd bestempeld. Dus gingen deze instellingen andere accenten in hun programma's aanbrengen. Vooral vanaf de jaren zeventig kwam het accent steeds meer te liggen op cursussen betreffende creativiteit, persoonlijkheidsontplooiing en levensbeschouwing. Cursisten waren vanaf die tijd dus veel meer bezig met vaardigheden dan met het vergaren van kennis.

In 1964 was er een dieptepunt bij de VUB: door gebrek aan voldoende belangstelling zette het bestuur de onderwijsinstelling op non-actief, zodat deze dreigde te verdwijnen. Maar een jaar later was men in staat om het tij te keren dankzij de steun van de Landelijke Bond van Volksuniversiteiten. Mw. J.M. van Gilst-Heester, directrice van de VU Utrecht, was bereid de organisatie en administratie van de VUB op zich te nemen; dankzij haar deskundige hulp kwam het programma voor 1965-1966 tot stand. In 1969 ging het bestuur onder leiding van onderwijsinspecteur drs. Chr. Kok weer op eigen kracht verder, mede dankzij het plaatsnemen in het bestuur van J. Uitman (vice-voorzitter) en mw. W. Lunshof-van Tielrooy (secretaris). Men ging de ingedutte instelling energiek, deskundig én anders aanpakken. En met succes!

Het lukte dit bestuur om de VUB minder elitair te maken, zodat ook volwassenen met weinig opleiding en jongeren aan de activiteiten konden en wilden deelnemen. Dat blijkt onder andere uit de cursus alfabetisering en de grote belangstelling van de jeugd voor een lezing van de toen omstreden schrijver Jan Wolkers in de

Kruiskerk, nu Paaskerk geheten. Soms werden door het bestuur initiatieven genomen die later elders zelfstandig bleven voortbestaan, zoals de rechtswinkel en de VOS-cursussen (Vrouwen Oriënteren zich op de Samenleving).

Landelijk bekende sprekers

De VUB slaagde er vaak in om landelijk bekende deskundigen als spreker naar Baarn te halen. Een aantal klinkende namen: acteur Max Croiset, componist Willem Andriessen (in 1947), harpiste Rosa Spier, letterkundige dr. Garnt Stuiveling, pedagoge Wilhelmina J. Bladergroen (in 1949), historicus prof.dr. J. Presser, ballonvaardersechtpaar Boesman, de schrijvers Annie M.G. Schmidt (in 1953),

De altijd energieke Wil Lunshof-van Tielrooy, secretaris van de VUB (1969-1995) (foto: Jaap Roskam).

Godfried Bomans (in 1960) en An Rutgers van der Loeff-Basenau, kunstkenner Pierre Janssen (in 1963), hoogleraar Russische cultuur prof. dr. K. van het Reve (in 1971), hoofd educatieve dienst Artis Han Rensenbrink (1972), literatuurcriticus Kees Fens, zanger Jules de Corte (in 1973), uitgever Geert van Oorschot, filmregisseur en -producent Rob du Mée (in 1975) en museumdirecteur Rudi Fuchs (in 1976).

Ook waren er vaak sprekers en docenten die les gaven aan Het Baarnsch Lyceum zoals dr. U. Schults, Nederlands; J. van Ingen, tekenen en kunstgeschiedenis (in 1950); rector dr. F.C. Driessen, Nederlands en Slavische talen (in 1955); F.J. Booy, Nederlands; fluitist Hans Linnartz, muziek; drs. H.A.J. Roos, Frans; H. de Valk, Duits (in 1973) en E.W.M. Nicolaas, tekenen en kunstgeschiedenis (in 1974).

Programmering vanaf de jaren '70

Na circa 1970 nam het aantal lezingen sterk af, maar door de stijgende belangstelling voor cursussen groeide het cursusaanbod flink en kwamen de cursussen centraal te staan in de programmering. Ook voor de jeugd werd meer en meer georganiseerd. De samenwerking met andere instellingen zoals de Nederlandse Vereniging voor Tuinbouw, de Nederlandse Vereniging van Huisvrouwen en het plaatselijk Nut werd geïntensiveerd. Een greep uit het programma van 1973-1974: *Door de groei van het ledenaantal gesterkt, heeft het bestuur wederom besloten het aantal activiteiten uit te breiden. Niet alleen door een grotere verscheidenheid in het cursusprogramma, maar ook door speciaal voor kinderen enige voorstellingen te organiseren.*

Het aanbod bestond uit: 11 lezingen, 'voordrachten' genoemd, o.a. *Gnosis en christen-*

dom door prof.dr. P. Hendrix, *Acupunctuur* door drs. H. van Praag en *De ontwikkeling van het Nederlandse landschap* door prof.ir. J.D. de Jong; 3 uitvoeringen van kamermuziek, o.a. van het USO-harptrio; 4 kindervoorstellingen, o.a. van *Poppentheater Toermalijn* en 2 kinderconcerten o.l.v. Henk Waardenburg; 5 filmvoorstellingen, o.a. *Ballade van de hoge hoed* van Max de Haas en *Le Ballon Rouge* van Albert Lamorisse; 2 excursies, namelijk naar de *Gimborntuin* in Doorn en het Naardermeer. Van het aanbod van 26 cursussen waren er 17 talencursussen.

Het programma van voorjaar 1976 bood ook weer minder voordrachten, maar veel meer en heel diverse cursussen, vooral creatieve en voor de jeugd: talencursussen Frans, Engels, Duits, Spaans, Italiaans, Noors en Latijn; algemene cursussen als binnenhuisarchitectuur, briden, kunstgeschiedenis, archeologie, psychologie, leeskring en wetenschap in beweging; creatieve cursussen als ruimtelijk weven en knopen, textiele werkvormen, wandkleden maken, antieke poppen, vrije expressie, karweitjes in huis, tekenen, knutselen voor 50+,

spinnen met en zonder spinnewiel, bloemschikken, tuinleven, keramiek en edelsmeden; tejater voor kinderen met films, dansen en voorstellingen van poppentheaters en optreden van een clown; cursussen voor de jeugd als creatief spel, timmeren voor jongens en meisjes, en Engels.

Veel werk bracht het door de overheid voorgeschreven 'Educatief Plan' met zich mee. Dit plan was ook nodig voor het verkrijgen van subsidie. Door de tientallen daarbij behorende ambtelijke stukken en instructies moesten bestuur en medewerkers zich extra inspannen, waardoor er weinig tijd overbleef voor de planning en de programma's.

Een wereld van verschil

Programma's

Het is heel boeiend om de programma's van de VUB uit de eerste jaren van haar bestaan te vergelijken met die uit het begin van de 21e eeuw, bijvoorbeeld van 2015-2016. In 1947 wilde men proberen om arbeiders en anderen met weinig of nauwelijks scholing - ongeacht hun politieke of religieuze achtergrond - door

Twee locaties voor VUB-lezingen: het gebouw Elim in de Laanstraat (l) en hotel Zeiler aan het Stationsplein.

middel van lezingen en cursussen te ontwikkelen. Daarentegen staan in 2015-2016 alle activiteiten in het teken van leren, ontwikkelen, creatief bezig zijn op talloze gebieden, ontmoeten en beleven. Wat meteen opvalt, is het glossyachtige karakter van het programblad: glanzend papier, kleurendruk en mooi geïllustreerd. Dat is wel wat anders dan het dunne, grauwe papieren vouwblaadje uit 1947 zonder kleur en afbeeldingen! Op de laatste pagina ervan vinden we een intekendeel waarmee men zich per post kon opgeven als lid. In 2015 moest men zich online opgeven.

Lezingen

De lezingen gaan nog steeds meestal over kunst, literatuur en muziek, in de loop der jaren nogal wisselend van aantal. In 2015-2016 werden 11 lezingen aangeboden; relatief veel.

Cursussen

Er waren in 1947-1948 cursussen Engels, Frans, Duits en Italiaans voor beginners en gevorderden, één cursus over het drama *Faust* van Goethe en één over verbrandingsmotoren. De cursussen in 2015-2016 zijn legio en zeer verschillend; ze worden verdeeld in de volgende groepen (aantallen tussen haakjes): taal & communicatie (27); kunst & cultuur (7); creatief (27); gezondheid & vrije tijd (8); informatica & fotografie (9); koken & proeven (19); persoonlijke ontwikkeling & bewustwording (14). Een groter verschil met het seizoen 1947-1948 is nauwelijks te vinden!

Wat opvalt, is het feit dat er in 2015-2016 vele nieuwe lezingen en cursussen bijgekomen zijn. Daarbij gaat het om de meest diverse onderwerpen met het meeste aanbod bij talen leren, creatief bezig zijn en koken. De 27 creatieve cursussen laten duidelijk zien, hoe een bepaalde cursus nog meer gespecificeerd en

aangevuld kan worden: 13 van deze 27 cursussen waren in dat seizoen nieuw. De cursussen werden op diverse locaties gehouden.

Een greep uit het grote aanbod: *levensverhaal schrijven; Bahasa Indonesia; de romans van Dostojevski; Levinas en de Talmoad; 12 eeuwen kerstmuziek; zilverkleien met UV-Resin; design kerstboom maken; raku stoken; Waarom zou ik een testament maken?; klein vaarbewijs; filmen met de smartphone; hartige taarten; Italiaanse wijnen; Wat vertellen uw handen?; voorbereidingen op een betekenisvolle uitvaart; de psychologie van de kleur en de kracht van hoogsensitiviteit.*

Sprekers en docenten

In het programma van 2015-2016 worden geen sprekers en docenten genoemd. Dat was tot voor kort wel het geval. Dus kan de VUB op dit punt niet meer scoren met bekende namen en moeten belangstellenden nader informeren naar de docenten.

Diverse locaties

De VUB moest in haar bestaan nogal eens verhuizen. Aanvankelijk werden lezingen gegeven in de Baarnsche Sociëteit (Leestraat 6), Het Baarnsch Lyceum (Stationsweg 39) en hotel Zeiler (Stationsplein 6). Daarna vonden de activiteiten achtereenvolgens plaats in de gebouwen Elim (van de gereformeerde kerk, Laanstraat 36), Het Brandpunt (Oude Utrechtseweg 4A) en een noodgebouw van de sociale academie De Nijenburgh (Rembrandtlaan 35, waar in 1975 theater De Speeldoos verrees). Jaren later werd bij ruimtegebrek voor cursussen uitgeweken naar de Kennedy- en Waldheim-mavo (resp. Kerkstraat 28 en Vondellaan 2) en de bejaardenhuizen Patria (Nassaulaan 58) en Schoonoord

Jubileumvieringen

De zilveren en gouden jubilea van de VUB werden uitbundig gevierd met onder andere in 1971 een koud buffet in restaurant La Promenade en een concert in Het Baarnsch Lyceum. Tijdens het gouden jubileum in 1995 werd afscheid genomen van secretaris Wil Lunshof-van Tielrooy. Ter gelegenheid van het 70-jarige bestaan in 2015 verschenen een speciale lustrumbrochure met geschreven portretten van VUB-docenten en -vrijwilligers en een historisch overzicht. Hoogtepunt was 'Het Groot Baarns Dictée', dat in november van dat jaar werd afgenomen.

Helaas moesten vanwege de coronacrisis alle activiteiten in het voorjaar 2020 worden geschrapt of uitgesteld tot nader bericht.

(Tromplaan 41). Muziekavonden vonden plaats in Het Baarnsch Lyceum, de Pauluskerk en het Witte Kerkje, toneelvoorstellingen in Het Baarnsch Lyceum en Muis Sacrum.

Het kantoor zat ook op diverse plaatsen: in de Openbare Leeszaal en Bibliotheek (Eemnesserweg 12), thuis bij mw. Van Gilst in Utrecht, thuis bij secretaris Wil Lunshof-van Tielrooy in Baarn, in het VVV-kantoor (Stationsplein 7) en in een noodgebouw van De Nijenburgh aan de Rembrandtlaan. Toen het theater- en lokalencomplex De Speeldoos in 1975 gereed kwam, vonden de administratie en vele activiteiten van de VUB daarin voor goed een onderkomen. Anno 2019 werden de cursussen ook nog op diverse plaatsen in Baarn gegeven zoals in banketbakkerij Veldhuizen, kookstudio Matthijssen, kasteel *Groeneveld* en woon- en zorgvoorziening Bloemendaal.

Conclusie

Bij de Volksuniversiteit Baarn (en uiteraard ook elders) gaat het al lang niet meer uitsluitend over kunst, literatuur, geschiedenis en muziek. De ontwikkeling van de arbeiders en andere minder geschoolden staat niet meer centraal, voornamelijk vanwege de democratisering van het onderwijs en het aanbod van bepaalde radio- en televisieprogramma's. Het gaat bij de VUB nog steeds om kennisoverdracht, maar eveneens en meer om creatieve vaardigheden en ontwikkeling en geestelijke vorming voor elke belangstellende met welke opleiding ook.

Met dank aan het echtpaar Frijlink-Lunshof en mr. Piet van Zanten.

Een kortere versie van dit artikel verscheen in Tussen Vecht en Eem, nr. 3-2019.

Beeld

Tenzij anders aangegeven, afkomstig uit de collectie van de HKB.

Bronnen

Archief Volksuniversiteit Baarn
Archief Historische Kring Baerne
Baarnsche Courant d.d. 04-10-1995, p. 9.

Theater 'De Speeldoos' waar al vanaf 1975 activiteiten van de VUB plaatsvinden.

AANWINSTEN EERSTE KWARTAAL 2020

De afgelopen maanden hebben 45 artikelen een goed onderkomen gevonden in de collectie van de Oudheidkamer. Daartussen zitten 11 boeken, 20 tekeningen van Reinald van der Steene en 5 schilderijen van o.a. Jaap de Ruig en oud-burgemeester mw. Wolterink-Oremus.

Wegens de coronamaatregelen kunnen wij u momenteel helaas geen foto van een selectie van de aanwinsten tonen.

APOTHEEK JULIUS

Sinds 1886

M.A. Smulders-de Jong, apotheker

UW GENEESMIDDEL ONZE ZORG

Laanstraat 36, 3743 BG Baarn

Telefoon (035) 5412432

Fax (035) 5421021

apotheek.julius@ezorg.nl

www.apotheekjulius.nl

AL 35 JAAR STERK IN:

- TAPIJT
- LAMINAAT
- GORDIJNEN
- VITRAGE
- RAAMDECORATIE
- MEUBELSTOFFERING
- BEDDEN
- BOXSPRINGS
- DEKBEDDEN EN KUSSENS
- BEDTEXTIEL

VAKKUNDIG,
ERVARING, SERVICE EN
EEN DESKUNDIG
ADVIES

DE WOON- EN SLAAPSPECIALIST VAN BAARN E.O.

jan buis

NIEUWSTRAAT 24-27, 3743 BK BAARN

WONEN: TEL. 035-5412600

SLAPEN: TEL. 035-5413076

Eemnesserweg 12 3741 GA Baarn
telefoon 035 5413321
www.debaarnsenotarissen.nl
email : info@debaarnsenotarissen.nl

PLEZIERIG LEVEN, ZORGELOOS WONEN

DANKZIJ ONS ZORGHOTEL
KUNT U EVEN 'PROEFWONEN'

Welkom bij Huize Brandsen. Een sfeervol woon-zorghuis en zorghotel midden in het gezellige en groene Baarn. Hier geniet u van professionele levensloopbestendige zorg, ruime appartementen en een levendige sfeer. Een zorgindicatie is niet noodzakelijk. Zo wordt verzorgd wonen zorgeloos leven. Zie www.huizebrandsen.nl

HUIZE • BRANDSEN
verzorgd wonen

Koningweg 2, 3743 EV Baarn 035 541 3055 info@huizebrandsen.nl www.huizebrandsen.nl

GEBOREN, GETOGEN: MARTIN HOOGENDOORN

Opgroeien in Baarn, het is meestal zo slecht nog niet. In deze serie gaan we terug in de tijd, terug naar het ouderlijk huis, het buiten spelen in de buurt, de lagere school. Deze keer: de jonge jaren van Martin Hoogendoorn, al decennia het boegbeeld van de dit jaar jubilerende *Baarnsche Courant*.

door Eric Lorier

Sport, sport, sport. Daar draait het om bij Martin Hoogendoorn. Nu, maar ook vroeger al. *Alles stond altijd al in het teken van sport, geeft hij grif toe. Veel voetballen. Bij TOV, maar ook op straat. In het steegje tegenover ons huis aan de Zandvoortweg 33 bijvoorbeeld. Daar was een pad tussen de huizen door, liep zo de weilanden in. Ze begonnen in die tijd een beetje met de woningbouw in dat deel van Baarn. De Wibautlaan en zo. Maar in dat steegje voetbalde ik veel. Met mijn broertje. Daar kon ik tenminste van winnen. Brede grijs erbij. Want ja, winnen was (en is) wel iets wat Martin graag doet, zo erkent hij ruitertlijk. We hadden ook een tafeltennistafel in de schuur aan de Acacialaan. Speelde ik tegen mijn broer. Als ik dan verloor was ik echt de hele dag chagrijnig.*

Martin Hoogendoorn zag op 8 augustus 1956 het levenslicht. Hij was na Joop en Jan de derde zoon in het gezin, zus Els en jongste broer Peter zouden nog volgen. Vader Hoogendoorn was ondernemer, zat in de in- en verkoop van houtbewerkingsmachines, net als zijn vader Cor eerder ook al. Het jonge gezin Hoogendoorn woonde aan de Irisstraat, in een hoekhuis, maar daar weet Martin zelf eigenlijk weinig meer van. *Ik heb er ook maar een paar jaar gewoond natuurlijk. Dat huisje aan de Irisstraat werd te klein met toen nog*

drie kinderen, mijn ouders wilden wat groter wonen. We gingen naar de Zandvoortweg, op nummer 33. Ik zal een jaar of vier geweest zijn toen we verhuisden. Dat Martin de tijd van leven had om die verhuizing überhaupt mee te maken, had hij in feite te danken aan zijn tante. Aan haar heb ik mijn leven te danken. Zij zag dat ik als baby helemaal blauw werd en heeft alarm geslagen. Acute oorontsteking. Heb toen een week in het ziekenhuis gelegen. Aan de Torenlaan was dat nog.

Rond 1960 verruilde het gezin Hoogendoorn de Irisstraat op de Oosterhei voor een woning aan de Zandvoortweg, toen nog op de rand van dorp en polder. *Ja, de Zandvoortweg, wat weet ik daar nog van? Voetballen in het steegje dus, en dat ik een keer een week lang ziek op*

Martin (links) met zijn broers (coll. fam. Hoogendoorn).

bed lag. Met de rode hond. Hartstikke besmettelijk natuurlijk, dus mijn broer en zus mochten die periode niet naar school. Bang voor besmetting en zo. Maar ze hadden niks, ze waren kerngezond, dus die waren dolblij natuurlijk, dat kan je je wel voorstellen. Chris Los kwam toen nog op ziekenbezoek, de elftalleider van TOV. Dat heeft wel indruk op me gemaakt geloof ik, dat zo iemand bij mij thuis langs kwam. De verhuizing naar de Zandvoortweg had zo zijn voordelen. Meer ruimte in huis, maar vader Hoogendoorn woonde ook meteen dichterbij de zaak, op de Acacialaan 56-58. Maar nog niet dichtbij genoeg. Een paar jaar later verhuisde de familie namelijk opnieuw. We zijn in 1968 opnieuw verhuisd. Het huisje van opoe Onrust, dat stond naast het bedrijf, kwam vrij. Mijn vader heeft dat toen gekocht, laten slopen en er een nieuw huis neer laten zetten. Vanaf dat moment woonden we pal naast het bedrijf. Martin heeft zelf nooit in de zaak gewerkt. Ja, de draaibank schoonmaken. Moest voor mijn zakgeld. Net als de auto wassen. Ging mijn pa met zijn vinger langs de bumper om te controleren of hij wel goed schoon was. Sport, sport, sport. Daar draaide het dus eigenlijk allemaal om bij Martin Hoogendoorn. En hij kon een aardig balletje trappen ook. In de jeugdafdeling van TOV - dat in die jaren net was verhuisd naar het op dat moment nieuwe sportpark Ter Eem - doorliep hij alle hoogste teams. In het begin was ik een veel scorende spits. Ik gaf nooit een bal af, ging altijd voor mijn eigen kans. Later speelde ik meer achter de spits, links- en rechtsbinnen. Een scout van Ajax voetbalde bij de veteranen en die adviseerde me om naar Amsterdam te komen. Mooie kans, maar vader Hoogendoorn was onverbiddelijk: eerst je school afmaken. En

daarmee was een carrière bij Ajax al voorbij voordat hij begonnen was.

Martin was elke zaterdag op de voetbalvelden van TOV te vinden, vrijwel altijd samen met zijn vaste voetbalmaaltjes: Roel Joosten, Rob Harris, Jef Uittenbogaard en Herman Brink. Ik speelde vaak twee, soms drie wedstrijden op een zaterdag, ik was helemaal gek van voetballen, heel fanatiek. En zoals gezegd, hij kon het ook wel. De elftallen waarin Martin speelde werden vaker wel dan niet kampioen. In de Junioren zelfs ongeslagen: 132 doelpunten

Martin (onder, tweede van links) in het TOV-team (coll. fam. Hoogendoorn).

voor, zeventien tegen. Ik speelde met 16 jaar al in A-junioren en met 17 jaar in het eerste elftal. Toen werden we ook meteen kampioen.

Dat Martin meedeed aan het in die jaren razend populaire Telesport Adidas-spel was uiteraard vanzelfsprekend. Er kwam tenslotte een voetbal aan te pas. Balletje hooghouden was dat. Zo lang mogelijk. Was erg populair in die tijd, dus daar deed ik natuurlijk aan mee. In de eerste ronde haalde ik de 12.000 keer. En mijn vader maar tellen, die werd helemaal gek. Martin belandde ermee in de tweede ronde.

Vijfhonderd keer links, vijfhonderd keer rechts, vijfhonderd keer koppen, afwisselen. Ook dat ging goed. Uiteindelijk 32ste geworden bij de landelijke finale in Zeist, op het sportcentrum van de KNVB.

De Hoogendoorns probeerden veel sporten uit. Voetballen en tafeltennis zat er van jongs af aan al in, maar ze stonden open voor andere sporten. Zo werden Martin en een van zijn broers een keer overgehaald om een keertje mee te doen aan een wedstrijdje waterpolo. *Maar dat was echt eens maar nooit weer. Dat gebeurde allemaal in het bosbad, want De Trits was er toen nog niet. Koud! Ijskoud! Water was zes graden of zo. Vreselijk. Nee, dat was echt niks voor mij. Die temperatuur van het water was ook een dingetje bij zwemles trouwens, want ook dat gebeurde in het bosbad. Mijn vader ging altijd mee. Volgens mij vooral om achter ons aan te rennen zodat we dat water in gingen. Want dat wilden we echt niet. Veel te koud. De laatste lessen kregen we gelukkig wel binnen. In Hilversum was dat, in dat zwembad dat toen aan de Kapelstraat stond.*

Stonden de zaterdagen in het teken van het voetbal, de zondagen waren gereserveerd voor de kerk. De Hoogendoorns waren goed hervormd, en schoven dan ook elke zondagochtend keurig netjes aan in Christelijke Belangen, of de banken van de Pauluskerk op de Brink. *Vaste plek, achterin.* Zoals de kerkdienst vaste prik was, was de wandeling na afloop

dat ook. *Dan liepen we altijd met de hele familie langs het spoor naar Hilversum. En dan met de trein terug. En na afloop kregen we een Mars. Hoe toepasselijk wil je het hebben.*

Martin was bijzonder actief in de Jeugdkerk. *In het gebouw Christelijke Belangen, dat is inmiddels gesloopt maar dat stond naast de Astroschool, aan de kant van de Leestraat. We hadden daar soos-avonden op zolder, op de zaterdagavonden. Ik zat ook in het bestuur met Gert van der Vuurst, Kees van Hardeveld, en Adrie de Fluiter. Organiseerden ook van die themaweekends op de Veluwe bijvoorbeeld, of op de Bussumse hei. De bijeenkomsten in Christelijke Belangen werden geleid door onder meer Jan van Hardeveld en Wout Verhoek en door Maurits Veldhuijzen op de piano. De jongeren kwamen binnen, om tien uur startte de bijeenkomst met het zingen van psalmen en gezangen, een overdenking van de spreker, afsluiting en daarna koffie en thee. En daarna*

Martin (linksonder) met zijn klas op de trap van Het Baarnsch Lyceum (coll. fam. Hoogendoorn).

ging iedereen zijns weegs. Hoogtepunt was kerstavond met diner - met een glaasje rosé - en na afloop met z'n allen naar kerstnacht-dienst in de Pauluskerk. En met een drankje op was dat best gezellig.

Het hervormde uitte zich ook in de schoolkeuze. Eerst de Amalia-kleuterschool aan de Schoolstraat, waar de legendarische juffrouwen Dijkhuizen en Van Beek in die dagen rondliepen. *Maar die heb ik nooit gehad volgens mij.* Daarna volgde logischerwijs de Astroschool aan de Spoorstraat. Keurig alles binnen de protestantse zuil. Want zo hoorde dat in die tijd. *Ja, van wie heb ik toen les gehad? Mevrouw Hiemstra weet ik nog, en juffrouw Van Breukelen. En juffrouw Mout. En in de 4de en de 5de had ik meester Lankreijer. Directeur Poorter was in die tijd de baas op de Astroschool. Dat was echt zo'n man van de oude stempel. Maar die ging gelukkig toen net weg, dus die ben ik misgelopen in de 6de klas. Ik had Wout Verhoek, die begon toen net. Die was een stuk moderner en vlotter. Kon ik het goed mee vinden.*

Vakanties werden doorgebracht aan het water. Eerst naar de kust. *Deden we via woningruil.* Later met een eigen zeilboot een paar weken in de zomer naar Grouw in Friesland. *Was altijd heel gezellig. Op een gegeven moment kwamen daar steeds meer Baarnse families naartoe. Lekker voetballen, zwemmen, noem maar op.* Het zeilen was niet zo aan Martin besteed, zeker niet als de boot wat al te schuin ging. *Dan zette ik het op een schreeuwen en blèren. Maar ja, moest je net mijn vader hebben. Die ging dan expres nog een tikkie schever.*

Hoe het verder ging

Hoewel Martin Hoogendoorn leek voorbestemd om na Het Baarnsch Lyceum iets met sport te gaan doen, besloot het lot anders. En dat lot is in dit geval heel letterlijk. Hij wilde sportleraar worden en meldde zich drie keer aan bij de Sportacademie, maar werd even zo vaak uitgeloot. Ook een voetbalcarrière op hoog niveau ging net niet door. Martin hing een jaar tegen het eerste van Spakenburg aan - ook toen al het hoogste amateurniveau - maar in het seizoen dat hij een vaste waarde in het eerste zou worden, kreeg hij al snel een baan bij de *Baarnsche Courant* (BC) als opvolger van Simon Zwiep. De BC bestaat dit jaar 125 jaar, Martin werkt er al 38 jaar. Voordat hij bij de BC begon, werkte hij als sportverslaggever bij *De Gooi- en Eemlander*, had banen bij platenlabel Red Bullet van Joost den Draaijer, en was hij verslaggever voor het huis-aan-huisblad *Eemlandia*. Martin is getrouwd met Wilma, samen hebben zij een zoon en een dochter die allebei inmiddels het huis uit zijn.

Martin voor het ouderlijk huis aan de Zandvoortweg, hoek Beukenlaan (foto: Caspar Hurdeman).

VOORVERKOOP: BAARNSCHE BOEREN & FAMILIES

Voor veel mensen is Baarn een prachtige gemeente om in te wonen, te werken en te vertoeven. Veel minder mensen weten dat Baarn van oorsprong een tamelijk arme gemeente was, waar vooral veel kleine boerderijen stonden. Pas in de derde helft van de 19e eeuw, toen de spoorlijn tussen Hilversum en Amersfoort (de zogeheten Gooilijn) werd aangelegd, veranderde Baarn ingrijpend en in de jaren 1960 en 1970 zijn de boerderijen grotendeels uit het straatbeeld verdwenen. Gelukkig zijn er zowel in als buiten het dorp nog mooie voorbeelden overgebleven.

Het boek *Baarnsche Boeren & Families* bevat verhalen en anekdotes geschreven door en over 20 boerenfamilies die tussen 1850 en 2020 nog op de boerderij wonen of gewoon hebben. Daarmee krijgt u een uniek kijkje in ons eigen onroerend erfgoed en een beter beeld van de Baarnse geschiedenis. De combinatie van beelden en verhalen maakt dit boek van blijvende waarde.

Een aantal HKB-leden hebben meegewerkt aan de totstandkoming van het boek dat door Leen Bakker en Eric van der Ent is geschreven. Qua uitvoering is het boek gelijk aan het recent uitgekomen boek *Op de stoep van Soestdijk*. Het telt ca. 170 pagina's en bevat 20 hoofdstukken over de volgende boerderijen: De Koekoek, Groenesteijn, Ravenstein, Schothorst, boerderij bij Drakensteyn, Brandenburg, Grimmestein, Gerarda's Hoeve, Van der Wardt, Daatselaar (Zandvoortweg), Franken, Wegerif, Daatselaar (Schoolstraat), Staal, Wolkenberg, Zonneveld, Van Paridon, Haarman, Hilhorst en Schimmel. Hoofdstuk 21 bestaat een bijlage met 42 afbeeldingen van Baarnsche boeren en boerderijen zonder een verhaal. Daarna volgt nog een overzicht van

152 (mogelijke) adressen van Baarnsche boerderijen, boerenknechten en veeartsen.

Baarnsche Boeren & Families wordt in een zeer beperkte oplage gedrukt en is **ALLEEN** verkrijgbaar via voorverkoop voor **€ 22,50** per stuk. Uw bestelling kan in oktober 2020 afgehaald worden bij Hoeve Ravenstein. U ontvangt in augustus een e-mail, voorzien van een bestelnummer, met de exacte data voor het ophalen van uw bestelling. Natuurlijk houden we rekening met de dan actuele RIVM-maatregelen.

Wilt u verzekerd zijn van een exemplaar, maak dan **voor 1 juli a.s.** € 22,50 over naar NL56 RABO 0351 2427 40 t.n.v. J.K. Tupker, voorzien van uw adres en e-mailadres. Verzenden kan ook, de kosten voor een exemplaar bedragen in dat geval € 30,50. Nadere informatie over het boek is verkrijgbaar bij Leen Bakker, **M 0630 127 717**.

COLOFON

Baerne is een kwartaaluitgave van de Historische Kring Baerne.
Oplage: 850 ex.
Vormgeving en druk:
Drukkerij BakkerBaarn.

Redactie

Henriëtte Beuk
Eric Lorier
Marjo Stam
E redactie@historischekringbaerne.nl

Postadres

Historische Kring Baerne
Postbus 326, 3740 AH BAARN
T (035) 54 303 77
E info@historischekringbaerne.nl
I historischekringbaerne.nl

Bezoekadres

Oudheidkamer HKB
Hoofdstraat 1a, 3741 AC BAARN
Ingang via de bibliotheek, in het souterrain. Er is een lift aanwezig.

Openingstijden

Wo 14-16 u en za 11-13 u of op afspraak. Bel voor nadere informatie naar (035) 54 303 77 tijdens openingstijden of mail naar oudheidkamer@historischekringbaerne.nl.

Erelid

Mw. P.H. Kuijt-Smit

Contributie

Per jaar en per adres € 18.
NL18 INGB 0004.192.133 t.n.v. de Historische Kring Baerne te Baarn. Extra bijdragen zijn van harte welkom. Als lid ontvangt u het kwartaalblad *Baerne* en heeft u gratis toegang tot onze lezingen. De HKB is aangemerkt als culturele ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling). Giften aan een ANBI kunt u van de inkomsten- of vennootschapsbelasting aftrekken. Een erkende ANBI hoeft geen successie- of schenkingsrechten te betalen over legaten en schenkingen. Uw schenking komt dus volledig ten goede aan de HKB.

Verzendkosten Baerne

Buiten Baarn, binnen NL: € 10 per jaar. Gelieve contributie plus verzendkosten in één bedrag over te maken.

Verkoopadressen Baerne (in Baarn)

Los exemplaar € 3,50.
Oudheidkamer HKB, Hoofdstraat 1a; Bruna, Laanstraat 32.

Ledenadministratie

Dhr. H.J. Kroon
T (035) 54 130 01
E ledenadministratie@historischekringbaerne.nl

Dagelijks bestuur

Dhr. J. Baerends (voorzitter)
T (035) 54 228 54

Mw. M. Olthof (secretaris)
T (035) 54 306 65

Dhr. J.M.M. Boers (penningmeester)
T (035) 63 125 45

Algemeen bestuur

Mw. E.M.M.A. Kuizinga-Claassens
werkgroep Oudheidkamer
T (035) 54 203 72

Dhr. T.J. Hofstra
werkgroep Oude Begraafplaats
T (035) 53 115 15

Dhr. J.W.A.A. van der Laan
werkgroep Archeologie
T (035) 54 116 56

Mw. H.T.M. Beuk
redactie *Baerne*
M 06 27 357 807

Dhr. M. van der Stoep
werkgroep Communicatie
T (035) 88 850 15

Dhr. P. Mreijen
M 06 29 038 917

Mw. Th. Kruidenier-Brands
T (035) 54 178 60

AGENDA

De volgende activiteiten zijn onder voorbehoud, ze zullen doorgaan wanneer de coronamaatregelen dit toelaten.

- 12-sep Open Monumentendag, thema 'Leermonument'.
- 3-okt Excursie naar Airborne Oosterbeek, zie pag.43.

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de redactie. De redactie heeft er naar gestreefd de rechten met betrekking tot de illustraties volgens de wettelijke bepalingen te regelen. Degenen die desondanks menen rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich alsnog tot de redactie wenden.

Inruilactie

Korting €1.-
bij inleveren
lege
cartridge*

Alles om te printen vind je bij Bruna

Bruna heeft een ruim assortiment huiskamer en merk cartridges.

*Lever uw oude cartridge in en krijg €1.- korting op een nieuwe.

Bruna
Laanstraat 32
3743 BG Baarn
www.bruna.nl

blij met **bruna**

RUG CENTRUM
BAARN
specialisten in beweging

FYSIOTHERAPIE
CHIROPRACTIE
OEFENTHERAPIE
MANUELE THERAPIE
PODOTHERAPIE
REVALIDATIE
ECHOGRAFIE
SHOCKWAVE

U bent van harte welkom
in ons moderne centrum,
met een vriendelijk en
professioneel team.

**Plus-
praktijk**

Plataanlaan 5 3741 WE Baarn tel: 5411346 www.rugcentrumbaarn.nl

Dit lid van de Historische
Kring Baerne is op deze
manier uitgenodigd voor
een persoonlijke rondlei-
ding (op afspraak)
bij Rugcentrum Baarn,
inclusief koffie.